

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Juramenti fidelitatis Formula I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

TITULUS VII.

De Juramentis Præstandis.

Juramenti Fidelitatis.

FORMULA I.

SUMMARIUM.

- 1 Qui teneantur præstare juramentum Fidelitatis, traditur remissivè.
- 2 Qui per se ipsum juramentum Fidelitatis non præstat, an possit illud præstare per Procuratorem, referuntur opiniones.
- 3 Moniales ad præstandum juramentum

- Fidelitatis non egrediuntur clausuram, & rejicitur Tamburin.*
- 4 Declaratur doctrina Peltizzarii, & alia Fagnani refertur, num. 5.
 - 6 Affertur casus, in quo Abbatiſſa poſſet egredi à Clausura ad præstandum juramentum Fidelitatis.
 - 7 Juramentum Fidelitatis fuiſſe præſtitum, quam per ſcripturam probari non poteſt.
 - 8 Conditiones, quas debet habere tale juramentum, referuntur remiſſivè.

EGO N. electus Diœceſis N. ab hac hora in antea *Fidelis*, & *obediens* ero B. Petro Apoſtolo, Sanctæque Romane Eccleſiæ, ac Sanctiſſimo D. N. Pape N. ejuſque Succelſoribus canonicè intrantibus; conſilium quod mihi per ſe ipſum, aut per nuncium manifeſtabit, ad ejus damnum, & detrimentum, nulli pandam; juridiſtionem, auctoritatem, regalias, honorem Romane Sedis, quantum in me erit, & potero defendam, & contra quolcunque in hac defenſione adjutor ero, & conſervare curabo; aſſenſum, nec conſilium ſub quovis prætextu eis, qui contra ipſum Summum Pontificem, vel eandem Romanam Eccleſiam, aliqua præjudicialia machinarentur, numquam præſtabo; immò ſi talia à quovis iniquitatis filio procurari, & moliri novero, vel tractari, impediam hoc pro poſſe: & quanto citiùs potero ſignificabo eidem Sanctiſſimo D. N. Pape, vel alteri, per quem poſſit ad ipſius notiſiam pervenire. Regulas SS. Patrum, Decreta, Ordinationes, Reſervationes, Conſtitutiones, & Mandata Apoſtolica totis viribus obſervabo, & ut alii obſervent curabo. Hæreticos, Schiſmaticos, & Rebelles Sanctiſſimi D. N. ejuſque Succelſorum, pro poſſe perſequar, & impugnabo. Vocatus ad Synodum accedam, niſi præpeditus fuero canonicè. Legatum Apoſtolicæ Sedis honorificè tractabo, & in ſuis neceſſitatibus adjuvabo. Bona in conſulto Romano Pontifice non vendam, non oppignorabo, nec aliquo modo alienabo; & ſi contrafecero, pœnas canonicas eo ipſo incurrere volo: *Sic me Deus adjuvet*, & hæc Sancta Dei Evangelia corporaliter tacta.

Ita Fidelitatis juramentum præſtavi, & præſto Ego N.

A D.

ADNOTATIONES.

1. FIDELIS ET OBEDIENS.

Hæc juramenti Fidelitatis formula, quam adhibent Dignitates Cathedralium propter annexa, & dependentia ab eorum, Præbendis, & titulis, necnon provisi de Monasteriis, & Abbatibus, desumpta est in substantialibus ex *Textu in cap. Ego N. de jurejur. & ex Pontificali Romano*: Quis autem alius teneatur de jure hoc juramentum præstare, agunt, Ricc. collect. 3342. Pirhing. in *jus can. lib. 2. tit. 24. num. 14. & lib. 5. tit. 33. n. 100.* Barbof. in *cap. Antiqua num. 9. de privil. & excess. privilegat. Corrad. prax. Benef. lib. 2. cap. 16. num. 52. & seq.* ubi dat consimilem formulam.

2. SIC ME DEVS ADJUVET.

Si quis per se ipsum non valeat accedere ad præstandum juramentum Fidelitatis, an illud possit præstare per Procuratorem, res pacifica inter DD. non est. Nam Tusch. *litt. I. concl. 537. num. 9. & seqq.* distinguit, quod si Dominus non vult recipere Procuratorem, & principali non est impeditus, tunc debeat præstari personaliter; si verò Dominus sit inferior jurare debentis, & tunc admittatur Procurator.

Ricc. verò d. *collect. 5342. vers. sed an tale*, & Pirhing. in *jus can. lib. 2. tit. 24. nu. 153.* tenent, quod Vassallus si est impeditus, vel absens, debeat admitti Procurator.

Tambur. autem de *jur. Abbat. tom. 1. disp. 8. quæst. 3. num. 14.* indistinctè opinatur quod ad præstandum juramentum Fidelitatis arctetur quis ad personaliter comparandum, etiamsi impeditus sit, & hoc ampliat ad Moniales, quæ vult, quod in isto casu petita, & non obtenta licentia, possint egredi, absque violatione Clausuræ, & hanc suam opinionem confirmat in *tr. de jur. Abbat. disp. 20. quæst. 2. nu. 5.* & illum sequuntur, sicut oves Pellizar. de *Monial. cap. 5. num. 63.* Passerin. in *cap. Periculoso num. 73. de stat. Regular. in 6.*

3. Attamen Tamburin. in hac ampliatione *malè sonat*: Quia in Italia, aliisque Provinciis, ubi fuit receptum, & hodiè servatur Concil. Tridentin. egressio

Monacelli Form. Pars I

Abbatissæ, sive Monialium ad præstandum juramentum Fidelitatis non permittitur: Tum quia violatio Clausuræ infringit Votum solenne: Tum quia DD. supra relati admittunt, quod Vassallo impedito recipi debet Procurator: Tum demum quia speciale est Monialibus, quod juramentum Fidelitatis præstent per Procuratorum, sic docet Tusch. *litt. F. conclus. 117. num. 10.*

4. Neque subsistit suppositum Pellizarii consocii Tamburin. quod nempe constitutio Bonifacii VIII. relata in *cap. Periculoso, §. Verum est de stat. Regular. in 6.* in qua egressio ex ista causa expressè permessa, non fuerit revocata, sed potius confirmata per Bullam Pii V. Nam si Pellizar. intelligit de primo motu proprio incipien. *Circa Pastoralis*, ejus assertum falsum est: Si autem loquitur de secunda Pii Bulla declaratoria subsequenter emanata, quæ incipit *Decori*, & assertum falsum est: Quia ut patet legenti verba §. 2. & 3. secundæ Constitutionis, altera præcedens Bonifacii VIII. explicitè hac in parte sublata fuit, ut bene advertit Fagnan. in *cap. Quæ in Ecclesiarum num. 73. de Constitut.*

5. Cavendum est igitur, ut ipse Fagnan. monet in *cap. Recolentes de stat. Monach.* à doctrina Tamburin. & quorundam aliorum Theologorum modernorum, qui scripserunt, Moniales à Clausura egredi posse non solum in tribus casibus enumeratis in dicta Constitutione Pii V. sed etiam in similibus, vel dum urget alia causa, quos refellit.

6. Vel ad summum practicandum hoc esset in casu, quod nisi Abbatissa præstaret per se ipsam juramentum Fidelitatis alicui Principi secularium potenti, illicò spoliaretur bonis, & Moniales alimenta aliunde non possent habere; tunc inquam ne fame pereant, quia periculum esset in mora, ex identitate rationis ad tres casus expressos in Bulla Pii V. licitè concederetur ab Ordinario licentia egressus, ad tradita per Pac. Jord. *tom. 2. lib. 7. tit. 12. num. 156.*

7. An autem hoc juramentum post lapsum longi temporis præsumatur præstitum, necne? Ricc. *collect. 1541. & collect. 3341.*

in fine,

in fine, tenet negativam, & quod non possit, nisi scripto probari.

8. Quando autem hoc juramentum Fidelitatis alteri; quam Papæ præstandum sit, tunc formula erit varianda juxta domini, cui promittendum est, qualitatem, & continere debet illas sex conditiones, quæ enumerantur in cap. de forma 18. 22. q. 5.

Juramenti provisi de Beneficio.

FORMULA II.

SUMMARYM.

- 1 Beneficiati, & administratores locorum piorum debent conficere Inventarium.

2 Nominatus ad Beneficium jurispatronatus cum pacto, quod debeat succumbere expensis litis, an committat simoniam?

3 Presentatus ad Beneficium Ecclesiasticum, si quid minimum pro presentatione promittat, committit simoniam, etiamsi promissum erogari deberet in utilitatem Ecclesie.

4 Juramentum de residendo in Ecclesiis Parochialibus non deferitur.

5 Juramenta, quæ deferuntur Beneficiatis provisi de Beneficiis, promanant à jure communi.

EGO N. provivus de Ecclesia N. (si Ecclesia in titulum collocata fuit) seu (de Beneficio N.) juro me futurum fidelem, & obedientem Sanctæ Matri Ecclesiæ Catholicæ Romanæ, & Reverendissimo D.N. Episcopo, & cuicumque ejus legitimo successori, neque me de bonis Ecclesiæ prædictæ (seu Beneficii) vel de ejus fructibus, aut super eis pacta illicita cum ullo prorsus inivisse: Juro item de bonis ejusdem Ecclesiæ (vel Beneficii) tam mobilium, quam immobilium Inventarium, quamprimum potero, me facturum, & intra menses... Ordinario exhibiturum, possessiones, & bona ad ipsam Ecclesiam (seu Beneficium) pertinentes, & pertinentia non venditurum, donaturum, pignoratuum, aut aliàs quovis modo contra juris dispositionem alienaturum, immò alienata, & distracta pro posse recuperaturum, & Ecclesiæ (seu Beneficii) jura defensurum, sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

Si autem provivio secuta fuerit virtute præsentationis, Formula juramenti talis erit.

FORMULA III.

EGO N. nominatus, & præsentatus (vel electus) ad Ecclesiam (vel Beneficium N.) juro me Ecclesiæ (vel Beneficii) obtinendi gratia, ut ad illam, vel ad illud præsentarer, vel nominarer, vel eligerer, neque alium quemquam meo nomine me sciente, & consentiente, quicumque Patrono, seu Patronis, vel cuiquam alteri promississe, dedisse, donasse, compensasse, aut prius datum confirmasse, vel apud quemquam deposuisse, aut mutuuum dedisse, aut quocumque titulo mihi debitum remisisse, neque de bonis, aut fructibus, & oblationibus præteritis, presentibus, & futuris, donationem, remissionem, locationem, promissionem fecisse, promississe, aut inivisse; juroque me futurum fidelem &c. (¶ sequere ut in præcedenti Formula.)